

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO	14. XII 2016. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	19-2/16-1
VEZA:	
EPK:	45 XXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE

Broj: 08-2873

Podgorica, 22. novembar 2016. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 10. novembra 2016. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU (LUČKI RADNICI) BROJ 152**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ministar rada i socijalnog staranja i TIJANA PRELEVIĆ, v. d. generalnog direktora Direktorata za rad.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s. r.

ZAKONA

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA O
ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU (LUČKI RADNICI) BROJ 152

Član 1

Potvrđuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152, usvojena 25. juna 1979. godine, u Ženevi, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

Convention No. 152

Convention concerning Occupational Safety and Health (Dock Work), 1979 (Entry into force: 05 Dec 1981)

Preamble

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-fifth Session on 6 June 1979, and

Noting the terms of existing international labour Conventions and Recommendations which are relevant and, in particular, the Marking of Weight (Packages Transported by Vessels) Convention, 1929, the Guarding of Machinery Convention, 1963, and the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention, 1977, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Protection against Accidents (Dockers)

Konvencija br. 152

Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici), iz 1979. godine (stupila na snagu 5. decembra 1981. godine)

Preambula

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

sazvana u Ženevi od strane Upravljačkog tijela Međunarodne kancelarije rada, koja se sastala 6. juna 1979. godine na svom šezdesetpetom zasjedanju,

konstatujući uslove postojećih i relevantnih međunarodnih konvencija i preporuka, i naročito, Konvencije o označavanju težine na teškim koletima koji se prevoze brodovima iz 1929. godine, Konvencije o zaštiti mašina iz 1963. godine i Konvencije o radnim uslovima (zagađenje vazduha, buka i vibracije) iz 1977. godine,

pošto je odlučila da usvoji razne predloge u vezi sa revizijom Konvencije o zaštiti od nesreća (lučkih radnika) (revidirana) iz

Convention (Revised), 1932 (No. 32), which is the fourth item on the agenda of the session, and

Considering that these proposals must take the form of an international Convention,

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-nine the following Convention, which may be cited as the Occupational Safety and Health (Dock Work) Convention, 1979:

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

For the purpose of this Convention, the term dock work covers all and any part of the work of loading or unloading any ship as well as any work incidental thereto; the definition of such work shall be established by national law or practice. The organisations of employers and workers concerned shall be consulted on or otherwise participate in the establishment and revision of this definition.

Article 2

1. A Member may grant exemptions from or permit exceptions to the provisions of this Convention in respect of dock work at any place where the traffic is irregular and confined to small ships, as well as in respect of dock work in relation to fishing vessels or specified categories thereof, on condition that:
  - a) safe working conditions are maintained; and
  - b) the competent authority, after consultation with the organisations of employers and workers

1932. godine broj 32, koje pitanje je bilo četvrta tačka dnevnog reda zasijedanja,

smatrajući da ovi predlozi treba da dobiju oblik međunarodne konvencije,

usvaja na dan dvadesetpetog juna hiljadu devet stotina sedamdesetdevete godine, sledeću konvenciju koja će nositi naziv Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) iz 1979. godine:

DIO I. DEFINICIJE I OBIM PRIMJENE

Član 1

Za svrhe ove konvencije, izraz lučki posao označava i podrazumijeva cjelokupan rad ili dio rada pri utovaru i istovaru svakog broda, uključujući i sve nepredviđene poslove s tim u vezi. Definicija takvog posla utvrđuje se nacionalnim zakonodavstvom ili praksom. Organizacije poslodavaca i radnika moraju se konsultovati ili na neki drugi način učestvovati u utvrđivanju ili reviziji ove definicije.

Član 2

1. Članica može odobriti odstupanja ili dopustiti izuzetke od odredbi ove Konvencije u odnosu na lučke poslove na bilo kojem mjestu na kojem je promet neredovan i ograničen na male brodove, kao i u odnosu na lučke poslove koji se tiču ribarskih brodova ili određenih kategorija istih, pod uslovom da:
  - (a) se održavaju bezbjedni uslovi rada;
  - (b) se nadležni organ, nakon konsultacija sa zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika, uvjerio da su takva odstupanja i izuzeci razumno opravdani u svim okolnostima.

concerned, is satisfied that it is reasonable in all the circumstances that there be such exemptions or exceptions.

2. Particular requirements of Part III of this Convention may be varied if the competent authority is satisfied, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, that the variations provide corresponding advantages and that the over-all protection afforded is not inferior to that which would result from the full application of the provisions of this Convention.
3. Any exemptions or exceptions made under paragraph 1 of this Article and any significant variations made under paragraph 2 of this Article, as well as the reasons therefor, shall be indicated in the reports on the application of the Convention submitted in pursuance of Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation.

Article 3

For the purpose of this Convention:

- (a) the term worker means any person engaged in dock work;
- (b) the term competent person means a person possessing the knowledge and experience required for the performance of a specific duty or duties and acceptable as such to the competent authority;
- (c) the term responsible person means a person appointed by the employer, the master of the ship or the owner of the gear, as the case may be, to be responsible for the performance of a specific duty or duties and who has sufficient knowledge and experience

2. Posebni zahtjevi Dijela III ove Konvencije mogu varirati ako se nadležni organ uvjeri, nakon konsultacija sa zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika, da takve varijacije pružaju odgovarajuće prednosti i da sveukupna zaštita nije nepovoljnija od one koja bi rezultirala iz potpune primjene ove Konvencije.
3. Sva odstupanja ili izuzeci odobreni shodno stavu 1 ovog člana, te bilo koje značajnije varijacije odobrene shodno stavu 2 ovog člana, kao i razlozi za takva odstupanja, izuzetke i varijacije, moraju biti navedeni u izvještajima o primjeni ove Konvencije, podnijetim saglasno članu 22 Ustava Međunarodne organizacije rada.

Član 3

Za svrhu ove Konvencije:

- (a) izraz radnik označava svako lice angažovano na lučkim poslovima;
- (b) izraz stručno lice označava lice koje ima potrebno znanje i iskustvo za obavljanje određene dužnosti ili dužnosti i koje je kao takvo prihvatljivo od strane nadležnog organa;
- (c) izraz odgovorno lice označava lice imenovano od strane poslodavca, zapovjednika broda ili vlasnika opreme, kako može biti slučaj, koje je odgovorno za obavljanje određene dužnosti ili dužnosti i koje posjeduje dovoljno znanja i iskustva kao i potreban autoritet za pravilno obavljanje dužnosti ili dužnosti;
- (d) izraz ovlašćeno lice označava lice ovlašćeno od strane poslodavca, zapovjednika broda ili odgovorno

and the requisite authority for the proper performance of the duty or duties;

- (d) the term authorised person means a person authorised by the employer, the master of the ship or a responsible person to undertake a specific task or tasks and possessing the necessary technical knowledge and experience;
- (e) the term lifting appliance covers all stationary or mobile cargo-handling appliances, including shore-based power-operated ramps, used on shore or on board ship for suspending, raising or lowering loads or moving them from one position to another while suspended or supported;
- (f) the term loose gear covers any gear by means of which a load can be attached to a lifting appliance but which does not form an integral part of the appliance or load;
- (g) the term access includes egress;
- (h) the term ship covers any kind of ship, vessel, barge, lighter or hovercraft, excluding ships of war.

PART II. GENERAL PROVISIONS

Article 4

1. National laws or regulations shall prescribe that measures complying with Part III of this Convention be taken as regards dock work with a view to:
  - (a) providing and maintaining workplaces, equipment and methods of work that are safe and without risk of injury to health;
  - (b) providing and maintaining safe means of access to any workplace;

lice koje izvršava određeni zadatak ili zadatke i ima neophodno tehničko znanje i iskustvo;

- (e) izraz uređaj za dizanje pokriva sve fiksne ili pokretne naprave za rukovanje teretom, uključujući i kopnene rampe na mehanički pogon, koje se koriste na kopnu ili na brodu za vješanje, podizanje ili spuštanje tovara ili za premještanje tovara iz jedne pozicije u drugu, dok visi ili je pričvršćen;
- (f) izraz pokretna oprema pokriva bilo koju opremu pomoću koje tovar može biti prikačen na uređaj za dizanje, a koja ne čini sastavni dio sprave ili tovara;
- (g) izraz pristup uključuje izlaz;
- (h) izraz brod pokriva bilo koju vrstu broda, plovilo, lebdjelice, isključujući ratne brodove.

DIO II. OPŠTE ODREDBE

Član 4

1. Nacionalnim zakonodavstvom ili propisima moraju se propisati mjere u vezi sa lučkim poslovima na način da iste budu usklađene sa Dijelom III ove Konvencije i s ciljem da njihovo sprovođenje:
  - (a) pruža i održava radna mjesta, opremu i metode rada sigurnim i bez rizika od povrede zdravlja;
  - (b) pruža i održava sigurnim sve načine pristupa radnom mjestu;
  - (c) pruža neophodne informacije, obuku i nadzor kako bi se osigurala zaštita radnika od rizika nezgode ili povrede zdravlja, za vrijeme njihovog radnog odnosa ili od rizika koji proizilaze iz radnog odnosa;

- (c) providing the information, training and supervision necessary to ensure the protection of workers against risks of accident or injury to health arising out of or in the course of their employment;
  - (d) providing workers with any personal protective equipment and protective clothing and any life-saving appliances reasonably required where adequate protection against risks of accident or injury to health cannot be provided by other means;
  - (e) providing and maintaining suitable and adequate first-aid and rescue facilities;
  - (f) developing and establishing proper procedures to deal with any emergency situations which may arise.
2. The measures to be taken in pursuance of this Convention shall cover:
- (a) general requirements relating to the construction, equipping and maintenance of dock structures and other places at which dock work is carried out;
  - (b) fire and explosion prevention and protection;
  - (c) safe means of access to ships, holds, staging, equipment and lifting appliances;
  - (d) transport of workers;
  - (e) opening and closing of hatches, protection of hatchways and work in holds;
  - (f) construction, maintenance and use of lifting and other cargo-handling appliances;

- (d) pruža zaposlenima ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću, te uređaje za spasavanje, koji se razumno mogu zahtijevati u slučajevima kada adekvatna zaštita od rizika nezgode ili povrede zdravlja ne može biti pružena na drugi način;
  - (e) pruža i održava prikladnim objekte za pružanje prve pomoći i objekte koji su namijenjeni spasavanju;
  - (f) razvija i uspostavlja odgovarajuće procedure u cilju postupanja u vanrednim situacijama koje mogu nastati.
2. Mjere koje treba preduzeti u skladu sa ovom Konvencijom treba da obuhvataju:
- (a) opšte uslove koji se odnose na izgradnju, opremanje i održavanje pristaništa i drugih mjesta i objekata u kojim se obavljaju lučki poslovi;
  - (b) prevenciju i zaštitu od požara i eksplozije;
  - (c) siguran način pristupa brodovima, brodskim skladištima, platformama, opremi i napravama za dizanje;
  - (d) transport radnika;
  - (e) otvaranje i zatvaranje otvora, zaštita grotlova i rad u skladištima;
  - (f) konstrukciju, održavanje i upotrebu naprava za dizanje i drugih uređaja za rukovanje teretom;
  - (g) konstrukciju, održavanje i upotrebu platformi;
  - (h) montažu i upotrebu brodskih samarica;
  - (i) testiranje, ispitivanje, pregled i sertifikaciju, na odgovarajući način,

- (g) construction, maintenance and use of staging;
  - (h) rigging and use of ship's derricks;
  - (i) testing, examination, inspection and certification, as appropriate, of lifting appliances, of loose gear, including chains and ropes, and of slings and other lifting devices which form an integral part of the load;
  - (j) handling of different types of cargo;
  - (k) stacking and storage of goods;
  - (l) dangerous substances and other hazards in the working environment;
  - (m) personal protective equipment and protective clothing;
  - (n) sanitary and washing facilities and welfare amenities;
  - (o) medical supervision;
  - (p) first-aid and rescue facilities;
  - (q) safety and health organisation;
  - (r) training of workers;
  - (s) notification and investigation of occupational accidents and diseases.
3. The practical implementation of the requirements prescribed in pursuance of paragraph 1 of this Article shall be ensured or assisted by technical standards or codes of practice approved by the competent authority, or by other appropriate methods consistent with national practice and conditions.

Article 5

1. National laws or regulations shall

naprava za dizanje, pokretne opreme, uključujući lance, konopce, štopove i druge uređaje za dizanje koji čine sastavni dio tovara;

- (j) rukovanje različitim vrstama tereta;
- (k) slaganje i skladištenje robe;
- (l) opasne materije i druge opasnosti u radnoj sredini;
- (m) ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću;
- (n) toalete i druge objekte za održavanje higijene kao i druge pogodnosti u pogledu komfora;
- (o) medicinski nadzor;
- (p) objekte za pružanje prve pomoći i objekte namijenjene spasavanju;
- (q) organizaciju zaštite i zdravlja;
- (r) osposobljavanje radnika;
- (s) prijavljivanje i istraživanje radnih nezgoda i bolesti.

3. Praktična primjena zahtjeva propisanih u skladu sa stavom 1 ovog člana ima se obezbijediti uz pomoć tehničkih standarda ili prakse odobrene od strane nadležnog organa, ili na drugi odgovarajući način koji je u skladu sa nacionalnom praksom i uslovima.

Član 5

1. Nacionalnim zakonodavstvom ili propisima treba držati odgovarajuća lica, bilo poslodavce, vlasnike, zapovjednika ili druga lica, kako može biti slučaj, odgovornim za poštovanje mjera iz člana 4, stav 1. ove Konvencije.
2. Kada dva ili više poslodavaca

make appropriate persons, whether employers, owners, masters or other persons, as the case may be, responsible for compliance with the measures referred to in Article 4, paragraph 1, of this Convention.

2. Whenever two or more employers undertake activities simultaneously at one workplace, they shall have the duty to collaborate in order to comply with the prescribed measures, without prejudice to the responsibility of each employer for the health and safety of his employees. In appropriate circumstances, the competent authority shall prescribe general procedures for this collaboration.

Article 6

1. There shall be arrangements under which workers:
  - (a) are required neither to interfere without due cause with the operation of, nor to misuse, any safety device or appliance provided for their own protection or the protection of others;
  - (b) take reasonable care for their own safety and that of other persons who may be affected by their acts or omissions at work;
  - (c) report forthwith to their immediate supervisor any situation which they have reason to believe could present a risk and which they cannot correct themselves, so that corrective measures can be taken.
2. Workers shall have a right at any workplace to participate in ensuring safe working to the extent of their control over the equipment and methods of work and to express views on the working procedures

istovremeno obavljaju aktivnosti na jednom radnom mjestu, isti su u obavezi saradivati kako bi njihove radnje bile usklađene sa propisanim mjerama, ne dovodeći u pitanje odgovornost svakog poslodavca za zdravlje i sigurnost njihovih zaposlenih. U odgovarajućim okolnostima, nadležni organ propisuje opšte procedure takve saradnje.

Član 6

1. Treba slijediti rješenja na osnovu kojih će radnici:
  - (a) biti u obavezi da ne ometaju bez valjanih razloga funkcionisanje bilo kojeg sigurnosnog uređaja ili sprave, te
  - (b) da ne zloupotrebljavaju funkcionisanje uređaja koji su predviđeni za njihovu ličnu zaštitu ili zaštitu drugih lica;
  - (c) starati se o svojoj ličnoj sigurnosti i o sigurnosti drugih lica koja mogu biti ugrožena njihovim radnjama i propustima u poslu;
  - (d) odmah prijavljivati svom nadređenom bilo koju situaciju za koju imaju razloga da vjeruju da može predstavljati rizik, a koju samostalno ne mogu ispraviti, sve u cilju preduzimanja korektivnih mjera.
2. Radnici imaju pravo da na bilo kojem radnom mjestu učestvuju u obezbjeđivanju sigurnog rada do stepena njihove kontrole nad opremom i metodama rada, kao i da izraze svoje viđenje o usvojenim radnim procedurama koje mogu uticati na bezbjednost na radu. U odgovarajućoj mjeri i kada su po nacionalnom zakonodavstvu i

adopted as they affect safety. In so far as appropriate under national law and practice, where safety and health committees have been formed in accordance with Article 37 of this Convention, this right shall be exercised through these committees.

Article 7

1. In giving effect to the provisions of this Convention by national laws or regulations or other appropriate methods consistent with national practice and conditions, the competent authority shall act in consultation with the organisations of employers and workers concerned.
2. Provision shall be made for close collaboration between employers and workers or their representatives in the application of the measures referred to in Article 4, paragraph 1, of this Convention.

PART III. TECHNICAL MEASURES

Article 8

Any time that a workplace has become unsafe or there is a risk of injury to health, effective measures shall be taken (by fencing, flagging or other suitable means including, where necessary, cessation of work) to protect the workers until the place has been made safe again.

Article 9

1. All places where dock work is being carried out and any approaches thereto shall be suitably and adequately lighted.
2. Any obstacle liable to be dangerous to the movement of a lifting appliance, vehicle or person shall, if it cannot be removed for practical

propisima, saglasno članu 37 ove Konvencije, formirani odbori za zaštitu i zdravlja na radu, ta svoja prava radnici imaju ostvariti posredstvom navedenih odbora.

Član 7

1. Stupanjem na snagu odredbi ove Konvencije i njenim transponovanjem u nacionalno zakonodavstvo ili propise, ili na drugi način u zavisnosti od nacionalnih uslova i prakse, nadležni organ će djelovati u konsultacijama sa zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika.
2. U primjeni mjera koje su navedene u članu 4 stav 1 ove Konvencije, neophodno je obezbijediti blisku saradnju poslodavaca i radnika ili njihovih predstavnika.

DIO III. TEHNIČKE MJERE

Član 8

U svim slučajevima kada radno mjesto postane nesigurno ili postoji rizik od povrede zdravlja, potrebno je preduzeti djelotvorne mjere (ograđivanjem, obilježavanjem ili drugim pogodnim sredstvima, uključujući, gdje je potrebno, i prestanak rada) u cilju zaštite radnika, a takve mjere moraju ostati na snazi sve dok se radno mjesto ponovno učini sigurnim.

Član 9

1. Sva mjesta gdje se obavljaju lučki poslovi kao i svi prilazi tim mjestima moraju se osvijetliti adekvatno i na odgovarajući način.
2. Bilo koja prepreka koja može ugroziti kretanje uređaja za dizanje, vozila ili lica, ako se ne može ukloniti iz praktičnih razloga, mora

reasons, be suitably and conspicuously marked and, where necessary, adequately lighted.

Article 10

1. All surfaces used for vehicle traffic or for the stacking of goods or materials shall be suitable for the purpose and properly maintained.
2. Where goods or materials are stacked, stowed, unstacked or unstowed, the work shall be done in a safe and orderly manner having regard to the nature of the goods or materials and their packing.

Article 11

1. Passageways of adequate width shall be left to permit the safe use of vehicles and cargo-handling appliances.
2. Separate passageways for pedestrian use shall be provided where necessary and practicable; such passageways shall be of adequate width and, as far as is practicable, separated from passageways used by vehicles.

Article 12

Suitable and adequate means for fighting fire shall be provided and kept available for use where dock work is carried out.

Article 13

1. All dangerous parts of machinery shall be effectively guarded, unless they are in such a position or of such a construction as to be as safe as they would be if effectively guarded.
2. Effective measures shall be provided for promptly cutting off the power to any machinery in respect of which this is necessary, in an emergency.

biti na odgovarajući način i vidno označena, a gdje je potrebno i odgovarajuće osvijetljena.

Član 10

1. Sve površine koje se koriste za saobraćaj vozila ili za slaganje robe ili materijala moraju biti pravilo održavane i pogodne za te namjene.
2. Kada su roba ili materijali naslagani, odloženi, nenaslagani i neodloženi, posao se ima obaviti na siguran i uredan način, uzimajući u obzir prirodu robe ili materijala kao i njihovo pakovanje.

Član 11

1. Kako bi se omogućilo sigurno korišćenje vozila i uređaja za rukovanje teretom, moraju se ostaviti prolazi adekvatne širine.
2. Kada je potrebno i izvodivo, moraju se ostaviti odvojeni prolazi za pješake. Takvi prolazi moraju biti odgovarajuće širine i odvojeni od prolaza koji se koriste za vozila, u mjeri izvodljivog.

Član 12

Na mjestima gdje se obavljaju lučki poslovi moraju biti obezbijeđena i dostupna sredstva za gašenje požara.

Član 13

1. Svi dijelovi mašina moraju biti efikasno čuvani, osim ako su takve konstrukcije ili su na takvom mjestu da je njihova sigurnost jednaka onoj koja bi se postigla efikasnim čuvanjem.
2. Za slučaj nužde, moraju se osigurati djelotvorne mjere za pravovremeni prekid napajanja bilo koje mašine čije je gašenje potrebno.

3. When any cleaning, maintenance or repair work that would expose any person to danger has to be undertaken on machinery, the machinery shall be stopped before this work is begun and adequate measures shall be taken to ensure that the machinery cannot be restarted until the work has been completed: Provided that a responsible person may restart the machinery for the purpose of any testing or adjustment which cannot be carried out while the machinery is at rest.
  4. Only an authorised person shall be permitted to:
    - (a) remove any guard where this is necessary for the purpose of the work being carried out;
    - (b) remove a safety device or make it inoperative for the purpose of cleaning, adjustment or repair.
  5. If any guard is removed, adequate precautions shall be taken, and the guard shall be replaced as soon as practicable.
  6. If any safety device is removed or made inoperative, the device shall be replaced or its operation restored as soon as practicable and measures shall be taken to ensure that the relevant equipment cannot be used or inadvertently started until the safety device has been replaced or its operation restored.
  7. For the purpose of this Article, the term machinery includes any lifting appliance, mechanised hatch cover or power-driven equipment.
3. U slučaju da treba obaviti čišćenje, održavanje ili opravku mašine, a da takva radnja može dovesti u opasnost bilo koje lice, mašina mora biti zaustavljena prije početka radova i neophodno je preduzeti sve adekvatne mjere kako bi se osiguralo da mašina ne može biti aktivirana prije završetka takvih radova, pod uslovom da odgovorno lice može aktivirati mašinu za potrebe ispitivanja ili podešavanja, koja ne bi mogla biti obavljena dok je mašina ugašena.
  4. Samo ovlaštenom licu može biti dozvoljeno da:
    - (a) udalji stražu gdje je potrebno u cilju obavljanja poslova;
    - (b) ukloni sigurnosni uređaj ili ga učini nefunkcionalnim radi čišćenja, podešavanja ili opravki.
  5. ako je bilo koji stražar udaljen, potrebno je preduzeti adekvatne mjere predostrožnosti, a stražara je potrebno što prije moguće vratiti na radno mjesto ili zamijeniti drugim stražarom.
  6. ako je bilo koji sigurnosni uređaj uklonjen ili je učinjen nefunkcionalnim, isti treba zamijeniti ili ga je potrebno što prije staviti u funkciju. S tim u vezi, neophodno je preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da oprema ne može biti slučajno aktivirana sve dok se predmetni sigurnosni uređaj ne stavi u funkciju ili zamijeni drugim sigurnosnim uređajem.
  7. U svrhu primjene ovog člana, izraz mašina uključuje bilo koju spravu za dizanje, poklopce grotla na mehanički pogon ili drugu opremu koja se pokreće na mehanički pogon.

Article 14

All electrical equipment and installations shall be so constructed, installed, operated and maintained as to prevent danger and shall conform to such standards as have been recognised by the competent authority.

Article 15

When a ship is being loaded or unloaded alongside a quay or another ship, adequate and safe means of access to the ship, properly installed and secured, shall be provided and kept available.

Article 16

1. When workers have to be transported to or from a ship or other place by water, adequate measures shall be taken to ensure their safe embarking, transport and disembarking; the conditions to be complied with by the vessels used for this purpose shall be specified.
2. When workers have to be transported to or from a workplace on land, means of transport provided by the employer shall be safe.

Article 17

1. Access to a ship's hold or cargo deck shall be by means of:
  - (a) a fixed stairway or, where this is not practicable, a fixed ladder or cleats or cups of suitable dimensions, of adequate strength and proper construction; or
  - (b) by other means acceptable to the competent authority.
2. So far as is reasonably practicable, the means of access specified in this Article shall be separate from the hatchway opening.

Član 14

Sve instalacije kao i električna oprema moraju biti konstruisane, instalirane, održavane i istim se mora upravljati na način da se sprečava opasnost u skladu sa standardima koji su priznati od strane nadležnog organa.

Član 15

Pri utovaru ili istovaru broda uzduž obale ili uz drugi brod, sva sredstva pristupa istom potrebno je držati pristupačnim, adekvatno instaliranim i obezbijeđenim.

Član 16

1. Kada radnici moraju biti preveženi vodenim putem na brod ili s broda na neko drugo mjesto, potrebno je preduzeti sve adekvatne mjere kako bi se osigurao njihov siguran dolazak, prevoz i odlazak s broda. Moraju biti propisani uslovi koje moraju ispunjavati plovila koja se koriste u te svrhe.
2. Kada je radnike potrebno prevesti s jednog na drugo radno mjesto na kopnu, sva sredstva prevoza koja obezbjeđuje poslodavac moraju biti sigurna.

Član 17

1. Sredstva pristupa brodskim skladištima ili palubi za prevoz tereta moraju biti sledeća:
  - (a) fiksirane stepenice ili, kada to nije izvodljivo, fiksirane merdevine ili okovi za uklinčenje ili prečke odgovarajućih dimenzija, adekvatne čvrstoće i pravilne konstrukcije, ili

3. Workers shall not use, or be required to use, any other means of access to a ship's hold or cargo deck than those specified in this Article.

Article 18

1. No hatch cover or beam shall be used unless it is of sound construction, of adequate strength for the use to which it is to be put and properly maintained.
2. Hatch covers handled with the aid of a lifting appliance shall be fitted with readily accessible and suitable attachments for securing the slings or other lifting gear.
3. Where hatch covers and beams are not interchangeable, they shall be kept plainly marked to indicate the hatch to which they belong and their position therein.
4. Only an authorised person (whenever practicable a member of the ship's crew) shall be permitted to open or close power-operated hatch covers; the hatch covers shall not be opened or closed while any person is liable to be injured by the operation of the covers.
5. The provisions of paragraph 4 of this Article shall apply, mutatis mutandis, to power-operated ship's equipment such as a door in the hull of a ship, a ramp, a retractable car deck or similar equipment.

Article 19

1. Adequate measures shall be taken to protect any opening in or on a deck where workers are required to work, through which opening workers or vehicles are liable to fall.
2. Every hatchway not fitted with a

- (b) druga sredstva pristupa prihvatjiva od strane nadležnog organa.

2. Sredstva pristupa navedena u ovom članu moraju biti odvojena od otvora grotlova, onoliko koliko je to razumno moguće.
3. Radnici ne smiju koristiti ili ne smiju biti primorani da koriste, bilo koje drugo sredstvo pristupa brodskim skladištima i palubi za prevoz tereta od sredstava navedenih u ovom članu.

Član 18

1. Ne smiju se koristiti poklopci grotla ili spone nezdrave konstrukcije i za te svrhe neadekvatne čvrstoće, kao ni poklopci grotla ili spone koji nijesu odgovarajuće održavani.
2. Poklopci grotla kojima se rukuje uz pomoć uređaja za dizanje moraju biti opremljeni odgovarajućim i lako dostupnim dodacima kojima se obezbjeđuju lančani štopovi ili druga oprema za dizanje.
3. Kada poklopci grotla i spone nijesu međusobno zamjenjivi, moraju se jasno označiti kako bi se naznačilo skladište kojem pripadaju i njihov položaj na istom.
4. Samo ovlašćenom licu (po mogućnosti članu brodske posade) može biti dopušteno da otvara i zatvara poklopce grotla na mehanički pogon. Poklopci grotla ne smiju biti otvarani ili zatvarani sve dok se takvim operacijama poklopaca može povrijediti bilo koje lice.
5. Odredbe stava 4 ovog člana analogno se primjenjuju i na brodsku opremu na mehanički pogon kao što mogu biti vrata na trupu broda, rampa ili

coaming of adequate height and strength shall be closed or its guard replaced when the hatchway is no longer in use, except during short interruptions of work, and a responsible person shall be charged with ensuring that these measures are carried out.

Article 20

1. All necessary measures shall be taken to ensure the safety of workers required to be in the hold or on a cargo deck of a ship when power vehicles operate in that hold or loading or unloading operations are taking place with the aid of power-operated appliances.
2. Hatch covers and beams shall not be removed or replaced while work is in progress in the hold under the hatchway. Before loading or unloading takes place, any hatch cover or beam that is not adequately secured against displacement shall be removed.
3. Adequate ventilation shall be provided in the hold or on a cargo deck by the circulation of fresh air to prevent risks of injury to health arising from the fumes emitted by internal combustion engines or from other sources.
4. Adequate arrangements, including safe means of escape, shall be made for the safety of persons when dry bulk cargo is being loaded or unloaded in any hold or 'tween deck or when a worker is required to work in a bin or hopper on board ship.

Article 21

Every lifting appliance, every item of loose gear and every sling or lifting device forming an integral part of a load shall be:

platforma, uvlačeće palube za prevoz vozila ili na sličnu opremu.

Član 19

1. Moraju se preduzeti sve adekvatne mjere u cilju zaštite bilo kojeg otvora na palubi na kojoj radnici obavljaju svoj posao, i kroz koje bi radnici ili vozila mogli propasti.
2. Svaki otvor grotla koji nije opremljen pražnicama adekvatne visine i čvrstoće mora biti zatvoren, a straža promijenjena kada otvor grotla više nije u upotrebi, osim tokom kratkih prekida poslova. Odgovorno lice mora biti zaduženo za sprovođenje ovdje navedenih mjera.

Član 20

1. Moraju se preduzeti sve neophodne mjere kako bi se osigurala potrebna sigurnost radnika u brodskim skladištima ili na palubi za prevoz i krcanje tereta broda, kada se u tim skladištima koriste vozila na mehanički pogon ili kada se operacije utovara i istovara tereta obavljaju uz pomoć naprava i uređaja na mehanički pogon.
2. Ne smiju se uklanjati ili mijenjati poklopci grotla ili spone za vrijeme vršenja poslova u brodom skladištu ispod otvora grotla. Prije otpočinjanja operacija utovara i istovara, moraju se ukloniti svi poklopci grotla ili spone koji nijesu adekvatno osigurani od pomicanja.
3. Mora se obezbijediti adekvatna ventilacija cirkulacijom svježeg vazduha u brodom skladištu ili na palubi za krcanje i prevoz tereta, radi prevencije rizika od povrede zdravlja gasovima koje proizvode motori s unutrašnjim sagorijevanjem ili drugi izvori.

- (a) of good design and construction, of adequate strength for the purpose for which it is used, maintained in good repair and working order and, in the case of a lifting appliance in respect of which this is necessary, properly installed;
- (b) used in a safe and proper manner and, in particular, shall not be loaded beyond its safe working load or loads, except for testing purposes as specified and under the direction of a competent person.

Article 22

1. Every lifting appliance and every item of loose gear shall be tested in accordance with national laws or regulations by a competent person before being put into use for the first time and after any substantial alteration or repair to any part liable to affect its safety.
2. Lifting appliances forming part of a ship's equipment shall be retested at least once in every five years.
3. Shore-based lifting appliances shall be retested at such times as prescribed by the competent authority.
4. Upon the completion of every test of a lifting appliance or item of loose gear carried out in accordance with this Article, the appliance or gear shall be thoroughly examined and certified by the person carrying out the test.

Article 23

1. In addition to the requirements of Article 22, every lifting appliance and every item of loose gear shall be periodically thoroughly examined

4. Za vrijeme ukrcaja ili iskrcaja suvog rasutog tereta u bilo koje skladište ili iz bilo kojeg broskog skladišta ili međupalublja, te kada su radnici angažovani u skladištima broda, moraju se slijediti adekvatna rješenja, uključujući i sigurni načini bjekstva.

Član 21

Sve naprave za dizanje, svi djelovi pokretne opreme, te svi lančani štopovi i pokretna oprema koja čini sastvni dio tovara, moraju:

- (a) biti odgovarajućeg dizajna i konstrukcije, adekvatne čvrstoće za svrhu u koju se koriste; moraju se uredno održavati i biti u stanju ispravnosti, a u slučaju pokretne opreme ista mora biti i pravilno instalirana;
- (b) se koristiti na siguran i odgovarajući način i naročito, ne smiju se opteretiti tovarom ili tovarima iznad dozvoljenog i sigurnog radnog opterećenja, osim u svrhe testiranja na način kako odredi stručno lice i pod vođstvom takvog lica.

Član 22

1. Sve naprave za dizanje kao i svi djelovi pokretne opreme, moraju se testirati od strane stručnog lica u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili propisima i to prije nego što se prvi put stave u upotrebu kao i nakon svih značajnijih izmjena ili opravki na bilo kojem dijelu koji bi mogao ugroziti njihovu sigurnost.
2. Uređaji za dizanje koji su sastavni dio brodske opreme moraju biti ponovno testirane najmanje jednom u pet godina.
3. Kopneni uređaji za dizanje moraju

and certified by a competent person. Such examinations shall take place at least once in every 12 months.

2. For the purpose of paragraph 4 of Article 22 and of paragraph 1 of this Article, a thorough examination means a detailed visual examination by a competent person, supplemented if necessary by other suitable means or measures in order to arrive at a reliable conclusion as to the safety of the appliance or item of loose gear examined.

Article 24

1. Every item of loose gear shall be inspected regularly before use. Expendable or disposable slings shall not be reused. In the case of pre-slung cargoes, the slings shall be inspected as frequently as is reasonably practicable.
2. For the purpose of paragraph 1 of this Article, an inspection means a visual inspection by a responsible person carried out to decide whether, so far as can be ascertained in such manner, the gear or sling is safe for continued use.

Article 25

1. Such duly authenticated records as will provide prima facie evidence of the safe condition of the lifting appliances and items of loose gear concerned shall be kept, on shore or on the ship as the case may be; they shall specify the safe working load and the dates and results of the tests, thorough examinations and inspections referred to in Articles 22, 23 and 24 of this Convention: Provided that in the case of inspections referred to in paragraph

biti ponovno testirane onoliko puta koliko to propiše nadležni organ.

4. Po završetku svakog testiranja, koje se sprovodi u skladu sa ovim članom, naprava za dizanje ili pokretna oprema moraju se temeljno ispitati i sertifikovati od strane lica koje obavlja testiranje.

Član 23

1. Osim zahtjeva navedenih u članu 22, sve naprave za dizanje, te svi djelovi pokretne opreme moraju biti periodično i temeljno ispitani i sertifikovani od strane stručnog lica. Takvo ispitivanje se mora sprovoditi najmanje jednom u dvanaest mjeseci.
2. U smislu primjene stava 4 člana 22 i stava 1 ovog člana, temeljno ispitivanje označava detaljni vizuelni pregled od strane stručnog lica, i ako je potrebno, druga prikladna sredstva ili mjere, sve u cilju dolaženja do što pouzdanijeg zaključka u pogledu sigurnosti uređaja ili dijela pokretne opreme koja je predmet ispitivanja.

Član 24

1. Svi djelovi pokretne opreme moraju biti pregledani prije njihove upotrebe. Ne smiju se ponovo koristiti istrošeni lančani štopovi ili lančani štopovi za jednokratnu upotrebu. U slučaju tereta koji je složen u pasce, lančani štopovi moraju biti pregledani onoliko često koliko je to razumno izvodljivo.
2. U smislu primjene stava 1 ovog člana, pregled podrazumijeva vizuelni pregled koji obavlja stručno lice, kako bi utvrdilo, koliko se može utvrditi na taj način, da li su oprema ili lančani štop bezbjedni za dalje korišćenje.

I of Article 24 of this Convention, a record need only be made where the inspection discloses a defect.

2. A register of the lifting appliances and items of loose gear shall be kept in a form prescribed by the competent authority, account being taken of the model recommended by the International Labour Office.
3. The register shall comprise certificates granted or recognised as valid by the competent authority, or certified true copies of the said certificates, in a form prescribed by the competent authority, account being taken of the models recommended by the International Labour Office in respect of the testing, thorough examination and inspection, as the case may be, of lifting appliances and items of loose gear.

Article 26

1. With a view to ensuring the mutual recognition of arrangements made by Members which have ratified this Convention for the testing, thorough examination, inspection and certification of lifting appliances and items of loose gear forming part of a ship's equipment and of the records relating thereto:
  - (a) the competent authority of each Member which has ratified the Convention shall appoint or otherwise recognise competent persons or national or international organisations to carry out tests and/or thorough examinations and related functions, under conditions that ensure that the continuance of appointment or recognition depends upon satisfactory performance;
  - (b) Members which have ratified the

Član 25

1. Uredno ovjeren zapisnik, koji se, od zavisnosti od slučaja, mora sačiniti na kopnu ili na brodu, ima se smatrati „prima facie” dokazom o sigurnosti naprava za dizanje i djelova pokretne opreme. Takav zapisnik mora da sadrži sigurno radno opterećenje kao i datume testiranja sprovedenih ispitivanjem i pregledom navedenim u članovima 22, 23, i 24 ove Konvencije. U slučaju pregleda navedenog u stavu 1 člana 24 ove Konvencije, zapisnik treba voditi samo ako je pregledom ustanovljeno oštećenje na djelovima pokretne opreme.
2. Registar uređaja za dizanje i djelova pokretne opreme mora se voditi u formi koju propisuje nadležni organ, vodeći računa o formi koju je preporučila Međunarodna kancelarija rada.
3. Registar treba da sadrži sve izdate sertifikate kao i one sertifikate koji su priznati kao validni od strane nadležnog organa, u originalu ili u ovjereoju kopiji i u formi propisanoj od strane istog organa, vodeći računa o modelima preporuka Međunarodne kancelarije rada u vezi sa testiranjem uređaja za dizanje i djelova pokretne opreme, koje se sprovodi ispitivanjem ili pregledom, od zavisnosti od slučaja.

Član 26

1. U cilju međusobnog priznavanja pojedinačnih rješenja usvojenih od strane Članica koje su ratifikovale ovu Konvenciju, a koja se odnose na testiranje sprovedeno ispitivanjem i pregledom, te na sertifikaciju uređaja za dizanje i djelova pokretne opreme koja čini sastavni dio brodske

Convention shall accept or recognise those appointed or otherwise recognised pursuant to subparagraph (a) of this paragraph, or shall enter into reciprocal arrangements with regard to such acceptance or recognition; in either case, acceptance or recognition shall be under conditions that make their continuance dependent upon satisfactory performance.

2. No lifting appliance, loose gear or other cargo-handling appliances shall be used if:
  - (a) the competent authority is not satisfied by reference to a certificate of test or examination or to an authenticated record, as the case may be, that the necessary test, examination or inspection has been carried out in accordance with the provisions of this Convention; or
  - (b) in the view of the competent authority, the appliance or gear is not safe for use.
3. Paragraph 2 of this Article shall not be so applied as to cause delay in loading or unloading a ship where equipment satisfactory to the competent authority is used.

Article 27

1. Every lifting appliance (other than a ship's derrick) having a single safe working load and every item of loose gear shall be clearly marked with its safe working load by stamping or, where this is impracticable, by other suitable means.
2. Every lifting appliance (other than a ship's derrick) having more than one safe working load shall be fitted with effective means of enabling the

opreme, kao i na registre s tim u vezi:

- (a) Nadležni organ svake Članice koja je ratifikovala ovu Konvenciju mora imenovati ili priznati stručna lica, nacionalnu ili međunarodnu organizaciju, koja će obavljati testiranja sprovedena ispitivanjem ili sličnim radnjama, s tim da je nastavak angažovanja stručnih lica ili priznavanja organizacije uslovljen zadovoljavajućim učinkom;
  - (b) Članice koju su ratifikovale ovu Konvenciju moraju prihvatiti imenovana lica ili priznate organizacije u skladu sa tačkom (a) ovog stava, ili moraju sklopiti recipročne sporazume u vezi sa takvim prihvatanjem ili priznavanjem. U svakom slučaju, prihvatanje ili priznavanje kao i kontinuitet s tim u vezi, mora biti uslovljen zadovoljavajućim učinkom tih lica ili organizacija.
2. Ne smiju se koristiti uređaji za dizanje, pokretna oprema ili drugi uređaji za rukovanje teretom ako:
    - (a) nadležni organ, uvidom u sertifikat o sprovedenom testiranju ili ispitivanju, ili uvidom u ovjereni zapisnik, kako može biti slučaj, utvrdi da neophodno testiranje, ispitivanje ili pregled nijesu sprovedeni saglasno odredbama ove Konvencije;
    - (b) po videnju nadležnog organa naprava ili oprema nijesu sigurne za upotrebu.
  3. Stav 2 ovog člana se ne smije primjenjivati na način da može izazvati kašnjenje pri utovaru ili istovaru brodova kada se za te operacije koristi oprema koja zadovoljava zahtjeve nadležnog organa.

driver to determine the safe working load under each condition of use.

3. Every ship's derrick (other than a derrick crane) shall be clearly marked with the safe working loads applying when the derrick is used:

- (a) in single purchase;
- (b) with a lower cargo block;
- (c) in union purchase in all possible block positions.

Article 28

Every ship shall carry rigging plans and any other relevant information necessary to permit the safe rigging of its derricks and accessory gear.

Article 29

Pallets and similar devices for containing or supporting loads shall be of sound construction, of adequate strength and free from visible defects liable to affect their safe use.

Article 30

Loads shall not be raised or lowered unless slung or otherwise attached to the lifting appliance in a safe manner.

Article 31

- 1. Every freight container terminal shall be so laid out and operated as to ensure so far as is reasonably practicable the safety of the workers.
- 2. In the case of ships carrying containers, means shall be provided for ensuring the safety of workers lashing or unlashng the containers.

Article 32

- 1. Any dangerous cargo shall be

Član 27

- 1. Svi uređaji za dizanje (osim brodskih samarica) koje imaju jedinstveno sigurno radno opterećenje kao i sva pokretna oprema, moraju se jasno označiti utiskivanjem sigurnog radnog opterećenja, a kada to nije izvodljivo, na drugi pogodan način.
- 2. Svi uređaji za dizanje (osim brodskih samarica) koje imaju više od jednog sigurnog radnog opterećenja moraju biti snabdjeveni djelotvornim sredstvom koje vozaču omogućava da prilikom svake upotrebe može utvrditi sigurno radno opterećenje.
- 3. Sve brodske samarice (ne samo brodske dizalice) moraju biti jasno označene sigurnim radnim opterećenjem koje se primjenjuje kada se samarica koristi:
  - (a) pojedinačno;
  - (b) s nižim blokom koloturnika;
  - (c) u paru i u svim položajima bloka koloturnika.

Član 28

Svaki brod mora imati planove opreme i uređaja za rukovanje teretom kao i sve druge informacije s tim u vezi koje omogućavaju sigurno korišćenje brodskih samarica i njihove dodatne opreme.

Član 29

Paleta i slični uređaji koji se koriste za podupiranje tereta moraju biti zdrave konstrukcije i odgovarajuće čvrstoće kao i bez vidljivih oštećenja koja bi mogla uticati na njihovu sigurnu upotrebu.

Član 30

Tovari se ne smiju podizati ili spuštati ako

packed, marked and labelled, handled, stored and stowed in accordance with the relevant requirements of international regulations applying to the transport of dangerous goods by water and those dealing specifically with the handling of dangerous goods in ports.

2. Dangerous substances shall not be handled, stored or stowed unless they are packed and marked and labelled in compliance with international regulations for the transport of such substances.
3. If receptacles or containers of dangerous substances are broken or damaged to a dangerous extent, dock work, other than that necessary to eliminate danger, shall be stopped in the area concerned and the workers removed to a safe place until the danger has been eliminated.
4. Adequate measures shall be taken to prevent exposure of workers to toxic or harmful substances or agents, or oxygen-deficient or flammable atmospheres.
5. Where workers are required to enter any confined space in which toxic or harmful substances are liable to be present or in which there is liable to be an oxygen deficiency, adequate measures shall be taken to prevent accidents or injury to health.

Article 33

Suitable precautions shall be taken to protect workers against the harmful effects of excessive noise at the workplace.

Article 34

1. Where adequate protection against risks of accident or injury to health

prethodno nisu obuhvaćeni i na siguran način prikačeni na uređaj za dizanje.

Član 31

1. Svi kontejnerski terminali moraju biti tako osmišljeni i organizovani da u razumnoj mjeri osiguravaju sigurnost radnika.
2. U slučaju broda za prevoz kontejnera, moraju se obezbijediti sredstva koja osiguravaju sigurnost radnika prilikom vezivanja i odvezivanja kontejnera.

Član 32

1. Svi opasni tereti moraju biti upakovani, označeni i obilježeni, uskladišteni, složeni i istim se mora rukovati saglasno zahtjevima međunarodnih propisa koji se primjenjuju na pomorski transport opasnih tereta kao i zahtjevima propisa kojim je bliže uređeno rukovanje opasnim teretima u lukama.
2. Ne smije se rukovati opasnim materijama i iste se ne smiju skladištiti i slagati, ako nijesu upakovane, označene i obilježene shodno međunarodnim propisima o transportu opasnih materija.
3. U slučaju da dođe do loma ili oštećenja spremnika ili kontejnera za prevoz opasnih materija u opasnoj mjeri, moraju se obustaviti svi lučki poslovi u tom području, osim onih koji su neophodni za otklanjanje opasnosti, a radnici se moraju skloniti na sigurno mjesto sve dok se takva opasnost ne otkloni.
4. Moraju se preduzeti sve adekvatne mjere kako bi se spriječilo izlaganje radnika toksičnim i škodljivim materijama ili agensima kao i

cannot be ensured by other means, workers shall be provided with and shall be required to make proper use of such personal protective equipment and protective clothing as is reasonably required for the performance of their work.

2. Workers shall be required to take care of that personal protective equipment and protective clothing.
3. Personal protective equipment and protective clothing shall be properly maintained by the employer.

Article 35

In case of accident, adequate facilities, including trained personnel, shall be readily available for the rescue of any person in danger, for the provision of first-aid and for the removal of injured persons in so far as is reasonably practicable without further endangering them.

Article 36

1. Each Member shall determine, by national laws or regulations or other appropriate methods consistent with national practice and conditions, and after consultation with the organisations of employers and workers concerned:
  - (a) for which risks inherent in the work there is to be an initial medical examination or a periodical medical examination, or both;
  - (b) with due regard to the nature and degree of the risks and the particular circumstances, the maximum intervals at which periodical medical examinations are to be carried out;
  - (c) in the case of workers exposed to special occupational health hazards, the range of special investigations

izlaganje radnika zapaljivim atmosferama i atmosferama s manjkom kiseonika.

5. Moraju se preduzeti sve adekvatne mjere u cilju prevencije nezgoda ili povreda po zdravlje kada je potrebno da radnici uđu u bilo koji zatvoreni prostor u kojem se mogu pojaviti toksične i škodljive materije, ili u prostor u kojem može doći do manjka kiseonika.

Član 33

Moraju se preduzeti sve odgovarajuće mjere predostrožnosti radi zaštite radnika na radnom mjestu od štetnog dejstva prekomjerne buke.

Član 34

1. Kada adekvatna zaštita od rizika nezgode ili povrede zdravlja ne može biti pružena na drugi način, svim radnicima je potrebno obezbijediti ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću primjerenu okolnostima poslova koje obavljaju, koju su u obavezi pravilno koristiti.
2. Radnici su dužni starati se o takvoj ličnoj zaštitnoj opremi i zaštitnoj odjeći.
3. Poslodavac je dužan da održava ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću na odgovarajući način.

Član 35

U slučaju nezgode i radi spasavanja lica u opasnosti i sklanjanja povrijeđenih lica na razumno moguću udaljenost, kako bi se spriječilo njihovo dalje ugrožavanje, potrebno je obezbijediti lako dostupne i adekvatne objekte kao i obučeno osoblje za pružanje prve pomoći.

Član 36

deemed necessary;

- (d) appropriate measures for the provision of occupational health services for workers.
2. All medical examinations and investigations carried out in pursuance of paragraph 1 of this Article shall be free of cost to the worker.
3. The records of the medical examinations and the investigations shall be confidential.

Article 37

1. Safety and health committees including employers' and workers' representatives shall be formed at every port where there is a significant number of workers. Such committees shall also be formed at other ports as necessary.
2. The establishment, composition and functions of such committees shall be determined by national laws or regulations or other appropriate methods consistent with national practice and conditions, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, and in the light of local circumstances.

Article 38

1. No worker shall be employed in dock work unless he has been given adequate instruction or training as to the potential risks attaching to his work and the main precautions to be taken.
2. A lifting appliance or other cargo-handling appliance shall be operated only by a person who is at least 18 years of age and who possesses the

1. Nacionalnim zakonodavstvom, propisima ili drugim odgovarajućim metodama u skladu s nacionalnom praksom i uslovima, svaka država članica, nakon obavljenih konsultacija s organizacijama zainteresovanih poslodavaca i radnika, mora odrediti:

- (a) za koje rizike u vezi sa radom je neophodno obaviti početni ili periodični ljekarski pregled, ili oba pregleda;
  - (b) koji su najduži vremenski intervali nakon kojih se moraju obaviti periodični ljekarski pregledi, uzimajući u vidu stepen rizika i druge specifične okolnosti;
  - (c) opseg posebnih ispitivanja, koja se smatraju potrebnim, u slučaju radnika koji su izloženi naročitim opasnostima po zdravlje koje proizilaze iz radnog odnosa;
  - (d) odgovarajuće mjere za pružanje zdravstve zaštite na radu;
2. Troškovi svih medicinskih pregleda i ispitivanja obavljenih saglasno stavu 1 ovog člana ne smiju padati na teret radnika.
3. Podaci o medicinskim pregledima i ispitivanjima moraju biti povjerljivi.

Član 37

1. U svakoj luci sa značajnijim brojem radnika obavezno je osnivanje Zdravstvenih i sigurnosnih odbora koji uključuju predstavnike poslodavaca i radnika. Ovi odbori se moraju osnovati i u drugim lukama, gdje je potrebno.
2. Osnivanje, sastav i djelatnosti tih odbora uređuju se nacionalnim zakonodavstvom, propisima ili

necessary aptitudes and experience or a person under training who is properly supervised.

Article 39

To assist in the prevention of occupational accidents and diseases, measures shall be taken to ensure that they are reported to the competent authority and, where necessary, investigated.

Article 40

In accordance with national laws or regulations or national practice, a sufficient number of adequate and suitable sanitary and washing facilities shall be provided and properly maintained at each dock, wherever practicable within a reasonable distance of the workplace.

PART IV. IMPLEMENTATION

Article 41

Each Member which ratifies this Convention shall:

- (a) specify the duties in respect of occupational safety and health of persons and bodies concerned with dock work;
- (b) take necessary measures, including the provision of appropriate penalties, to enforce the provisions of the Convention;
- (c) provide appropriate inspection services to supervise the application of the measures to be taken in pursuance of the Convention, or satisfy itself that appropriate inspection is carried out.

Article 42

1. National laws or regulations shall prescribe the time-limits within which the provisions of this

drugim odgovarajućim metodama u skladu s nacionalnom praksom i uslovima, a nakon obavljenih konsultacija s organizacijama zainteresovanih poslodavaca i radnika, i uzimajući u obzir lokalne okolnosti.

Član 38

1. Nijedan radnik ne smije biti angažovan na lučkim poslovima ako mu prethodno nijesu date adekvatne instrukcije ili ako prethodno nije prošao obuku o potencijalnim rizicima na radu i o osnovnim mjerama predostrožnosti koje je nužno preduzeti.
2. Uređajima za dizanje i drugim uređajima za rukovanje teretom može upravljati samo lice sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom i sa navršenih 18 godina života ili lice koje pohađa obuku, samo ako je propisno nadgledano.

Član 39

U cilju što kvalitetnije prevencije od radnih nezgoda i bolesti u vezi sa radom, moraju se preduzeti sve one mjere koje će osigurati da takve nezgode i bolesti budu prijavljene nadležnom organu, a gdje je potrebno i adekvatno istražene.

Član 40

U svakoj luci, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i propisima, mora postojati dovoljan broj toaleta i drugih objekata za održavanje lične higijene, koji moraju biti pravilno održavani i kada je izvodljivo, na razumnoj udaljenosti od radnog mjesta.

DIO IV. PRIMJENA

Član 41

Svaka Članica koja ratifikuje ovu Konvenciju mora:

Convention shall apply in respect of:

- (a) the construction or equipping of a ship;
  - (b) the construction or equipping of any shore-based lifting appliance or other cargo-handling appliance;
  - (c) the construction of any item of loose gear.
2. The time-limits prescribed pursuant to paragraph 1 of this Article shall not exceed four years from the date of ratification of the Convention.

PART V. FINAL PROVISIONS

Article 43

This Convention revises the Protection against Accidents (Dockers) Convention, 1929, and the Protection against Accidents (Dockers) Convention (Revised), 1932.

Article 44

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 45

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been

- (a) specificirati, u pogledu zaštite i zdravlja na radu, dužnosti svih lica i tijela povezanih s lučkim poslovima;
- (b) preduzeti sve neophodne mjere u cilju sprovođenja ove Konvencije, uključujući i propisivanje odgovarajućih kaznenih odredbi;
- (c) zadužiti odgovarajuće inspeksijske organe da nadziru primjenu mjera koje se moraju preuzeti u skladu sa ovom Konvencijom, ili se uvjeriti u sprovođenje odgovarajućeg inspeksijskog nadzora.

Član 42

1. Nacionalnim zakonodavstvom i propisima obavezno je odrediti vremenske rokove za primjenu odredbi ove Konvencije, u vezi sa:
  - (a) konstrukcijom ili opremanjem broda;
  - (b) konstrukcijom ili opremanjem bilo kojeg kopnenog uređaja za dizanje ili drugog uređaja za rukovanje teretom;
  - (c) konstrukcijom bilo kojeg dijela pokretne opreme.
2. Vremenski rok propisan saglasno stavu 1 ovog člana ne smije biti duži od četiri godine od dana ratifikacije ove Konvencije.

DIO V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

Ova Konvencija revidira Konvenciju o zaštiti od nesreća (lučki radnici) iz 1929. godine i Konvenciju o zaštiti od nesreća (lučki radnici) iz 1932. godine (revidirana).

Član 44

Službene ratifikacije ove Konvencije biće dostavljene generalnom direktoru

registered.

Article 46

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 47

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.
2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Međunarodne kancelarije rada koji će ih registrovati.

Član 45

1. Ova Konvencija obavezivaće samo države članice Međunarodne organizacije rada čija ratifikacija bude registrovana od strane generalnog direktora.
2. Ona će stupiti na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor bude registrovao ratifikaciju dvije države članice.
3. Posle toga, ova će Konvencija stupiti na snagu za svaku članicu dvanaest mjeseci od dana kada njena ratifikacija bude registrovana.

Član 46

1. Svaka država članica koja je ratifikovala ovu Konvenciju može je otkazati po isteku vremenskog perioda od deset godina posle dana prvobitnog stupanja na snagu Konvencije, aktom dostavljenim generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada radi registracije. Otkaz će proizvoditi pravno dejstvo godinu dana nakon njegove registracije.
2. Svaka država članica koja je ratifikovala ovu Konvenciju, a koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda navedenog u prethodnom stavu, ne ostvari pravo otkaza predviđeno ovim članom, biće obavezana novim desetogodišnjim periodom, i prema tome, moći će da otkáže ovu Konvenciju po isteku svakog desetogodišnjeg perioda pod uslovima predviđenim ovim članom.

Član 47

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada će obavijestiti sve države članice Međunarodne organizacije rada o registracijama svih

Article 48

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 49

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 50

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:
  - (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 46 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
  - (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.
2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified

ratifikacija i otkaza koje su mu dostavljene od strane država članica Organizacije.

2. Čim ratifikacija druge države članice bude dostavljena generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada, isti će obavijestiti sve članice Organizacije o tačnom datumu kada će ova Konvencija stupiti na snagu.

Član 48

Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada dostaviće Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registracije, saobrazno članu 102 Povelje Ujedinjenih nacija, potpuna obavještenja u pogledu svih ratifikacija, svih akata o otkazima Konvencije koje je registrovao shodno odredbama prethodnih članova.

Član 49

Upravljačko tijelo Međunarodne kancelarije rada biće dužno da, onoliko puta koliko bude smatralo potrebno, podnese Generalnoj konferenciji izveštaj o primjeni ove Konvencije i odlučiće da li ima mjesta da se stavi na dnevni red Konferencije pitanje njene potpune ili delimične revizije.

Član 50

1. U slučaju ako bi Konferencija usvojila novu Konvenciju čiji je predmet potpuna ili delimična revizija ove Konvencije, osim ako nova konvencija ne određuje drukčije:
  - (a) Ratifikacija od strane jedne članice nove konvencije, čiji je predmet revizija, povlačila bi sama po sebi, bez obzira na gore navedeni član 46, neposredni otkaz ove Konvencije, pod uslovom da je nova konvencija čiji je predmet revizija stupila na snagu;

the revising Convention.

Article 51

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

(b) od datuma stupanja na snagu nove konvencije čiji je predmet revizija, ova bi Konvencija prestala da bude otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. Ova bi Konvencija ostala u svakom slučaju na snazi u svojoj formi i sadržini za sve države članice koje bi je ratifikovale, a koje ne bi ratifikovale Konvenciju čiji je predmet revizija.

Član 51

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednako su vjerodostojni.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju sadržan je u članu 82 stav 1 tačka 17 Ustava Crne Gore.

II. OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Međunarodna organizacija rada (MOR) je specijalizovana agencija UN koja nastoji da promoviše socijalnu pravdu i međunarodna ljudska i radna prava. Osnovana je 1919. godine i jedina je preživjela međunarodna organizacija Versajskog ugovora koju je preuzeo sistem UN.

MOR je postao prva specijalizovana agencija UN 1946. godine.

MOR formuliše međunarodne standarde rada u formi konvencija ili preporuka postavljajući minimum standarda o osnovnim radnim pravima, poput: slobode udruživanja, prava organizovanja, kolektivnog pregovaranja, ukidanja prinudnog rada, jednakosti u pružanju jednakih šansi i tretmana, zaštite i zdravlja na radu, kao i drugih standarda koji regulišu uslove koji se odnose na čitav spektar pitanja iz radnog prava.

Prevashodno pruža tehničku podršku u poljima:

- stručnih usavršavanja i rehabilitacije na radu;
- politike zapošljavanja;
- rukovođenja;
- radnog prava i industrijskih odnosa;
- uslova rada;
- razvoja upravljačkog kadra;
- saradnje;
- socijalne sigurnosti;
- zaštite i zdravlja na radu;
- radne statistike

Promoviše razvoj nezavisnih organizacija poslodavaca i zaposlenih i obezbjeđuje trening i savjetodavne servise tim organizacijama.

Unutar UN sistema, MOR ima jedinstvenu tripartitnu strukturu koja podrazumijeva

participaciju zaposlenih i poslodavaca kao jednakih partnera u odnosu na vlade zemalja članica i upravljačke organe.

Crna Gora je 14. jula 2006. godine, kao 179 država, postala punopravni član Međunarodne organizacije rada.

Od postojećih 185 konvencija MOR, bivša Državna zajednica Srbija i Crna Gora ratifikovala je 69, s tim da su određene u međuvremenu povučene ili su prestale da važe. Imajući u vidu dosadašnju praksu i iskustva stečena iz prethodnog članstva u MOR, kao i činjenicu da je Crna Gora izvršavala u potpunosti obaveze preuzete članstvom u ovoj međunarodnoj organizaciji, Crna Gora kao nezavisna država, posjeduje kapacitete da postane strana ugovornica velikog broja MOR konvencija.

Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici), usvojena je 25. juna 1979. godine u Ženevi. Konvencija revidira Konvenciju o zaštiti od nesreća (lučki radnici) iz 1929. godine i Konvenciju o zaštiti od nesreća (lučki radnici) iz 1932. godine (revidirana).

Posao zaposlenih koji su angažovani na lučkim poslovima označava i podrazumijeva cjelokupan rad ili dio rada pri utovaru i istovaru svakog broda, uključujući i sve nepredviđene poslove s tim u vezi.

Zaposleni koji su angažovani na lučkim poslovima rade u luci "vodenom i s vodom neposredno povezanim prostorom". Radi se na izgrađenim i neizgrađenim obalama. U luci su brojni uređaji s kojima i na kojima rade zaposleni koji su angažovani na lučkim poslovima. To se odnosi i na postrojenja i druge objekte namijenjene za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova i drugih plovnih objekata. Zaposleni angažovani na lučkim poslovima obavljaju određene lučke radnje pri ukrcaju i iskrcaju putnika i robe. Najteži i najsloženiji lučko-transportni poslovi su uskladištenje i manipulacija robom, proizvodnja, oplemenjivanje i dorada robe.

Lučki poslovi se realizuju na ili uz lučku infrastrukturu, koju čine: lukobrani, operativne obale i druge lučke zemljišne površine, objekti, saobraćajna infrastruktura (lučke, putne i željezničke saobraćajnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža, objekti za sigurnost plovidbe u luci i sl.), ali i na ili uz lučku suprastrukturu, koju čine nepokretni objekti izgrađeni na lučkom području - kao upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl., te lučki kapitalni pretovarni objekti (npr. dizalice i sl.).

Zbog svega navedenog zaposleni koji su angažovani na lučkim poslovima su izloženi svakodnevno rizicima od povreda na radu. Najveći broj povreda na radu su kontuzija i nagnječenje, a najčešći način nastanka povreda na radu bio je sudar zaposlenih s predmetom i pad zaposlenih.

Poslodavac je dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu, sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, obavještanjem i osposobljavanjem zaposlenih, uz odgovarajuću organizaciju i potrebna sredstva.

Poslodavac je dužan da uzimajući u obzir promjenu radne okoline, sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu i bira takve radne i proizvodne metode koje će obezbijediti poboljšanje stanja ili viši nivo zaštite i zdravlja na radu.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU MEĐUNARODNIM UGOVOROM

Konvencija propisuje mjere koje je potrebno sprovoditi radi zaštite i zdravlja na radu zaposlenih koji su angažovani na lučkim poslovima.

Konvencija broj 152 ima sledeći sadržaj: preambula, definicija i obim primjene, opšte odredbe, tehničke mjere, primjena i završne odredbe.

Poslodavac je dužan da organizacijom rada i radnog procesa obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, da obezbijedi da pristup mjestu rada u radnoj sredini na kome prijeti ozbiljna i/ili određena opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan i zdrav rad na tom radnom mjestu, koja su dobila posebna uputstva za rad na takvom mjestu i koja su opremljena odgovarajućim sredstvima i opremom lične zaštite na radu, da svako lice koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj prostoriji i krugu poslodavca upozori na opasna mjesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, na mjere zaštite i zdravlja na radu koje mora da primijeni i da ga usmjeri na bezbjedne zone za kretanje, da na mjestima rada, kao i sredstvima za rad postavi natpise, upozorenja na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi i znakove zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Na mjestima gdje se obavljaju lučki poslovi moraju biti obezbijeđena i dostupna sredstva za gašenje požara.

Sprovođenje mjera propisanih Konvencijom ima za cilj da pruža i održava radna mjesta, opremu i metode rada sigurnim i bez rizika od povrede zdravlja; da pruža neophodne informacije, obuku i nadzor kako bi se osigurala zaštita radnika od rizika nezgode ili povrede zdravlja, za vrijeme trajanja radnog odnosa ili od rizika koji proizilaze iz radnog odnosa; da pruža zaposlenima ličnu zaštitnu odjeću, prevenciju i zaštitu od požara i eksplozije, siguran način pristupa brodovima, brodskim skladištima, platformama, opremi i uređajima za dizanje itd., obaveze i prava zaposlenih koji su angažovani na lučkim poslovima. Tehničke mjere, shodno Konvenciji, propisuju da sva mjesta gdje se obavljaju lučki poslovi kao i svi prilazi tim mjestima moraju se osvijetliti adekvatno i na odgovarajući način.

Takođe, tehničke mjere propisuju i način održavanja mašina, njihovo čišćenje.

Svi uređaji za dizanje kao i svi djelovi pokretne opreme moraju se testirati od strane stručnog lica u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

Takođe, moraju se preduzeti sve odgovarajuće mjere predostrožnosti radi zaštite zaposlenih na radnom mjestu od štetnog dejstva prekomjerne buke.

U cilju što kvalitetnije prevencije od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom, moraju se preduzeti sve one mjere zaštite i zdravlja na radu koje će osigurati da

takve povrede na radu, profesionalne bolesti i bolesti u vezi sa radom budu prijavljene nadležnom organu, a gdje je potrebno i adekvatno istražene.

Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 stupila je na snagu 5. decembra 1981. godine a stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Crna Gora pridaje veliki značaj uspostavljanju visokog nivoa sigurnosti i bezbjednosti plovidbe, zaštiti ljudskih života na moru i zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata i neophodna je primjena međunarodno prihvaćenih tehničkih normi.

Shodno Konvenciji, nacionalnim zakonodavstvom ili propisima, moraju se propisati mjere u vezi sa lučkim poslovima na način da iste budu usklađene sa tehničkim mjerama koje su obrađene u Dijelu III ove konvencije. Potrebno je specificirati, u pogledu zaštite i zdravlja na radu, dužnosti svih lica i tijela povezanih s lučkim poslovima, propisati odgovarajuće kaznene odredbe i zadužiti odgovarajuće inspeksijske organe da nadziru primjenu mjera koje se moraju preduzeti u skladu sa ovom Konvencijom.

Razlog više za potvrđivanje ove konvencije jeste i činjenica da je Crna Gora u oblasti zaštite i zdravlja na radu, donijela Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, koji je usklađen sa Konvencijama MOR-a i propisima EU koji tretiraju ovu oblast. Takođe, u prethodnom periodu donijet je i veliki broj podzakonskih propisa koji konkretno uređuju pitanja koja su predmet ove konvencije.

VI. RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnog ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana, kao i činjenicu da se u ovoj fazi ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se donošenje Zakona po skraćenom postupku.

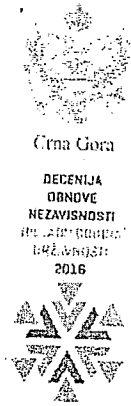
Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Naziv propisa	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XII. Radni odnosi i zapošljavanje	1. Opšti propisi o radu
Klasifikacija propisa po pregovaračkim poglavljima i podpoglavljima prava Evropske unije	poglavlje	potpoglavlje
	19 Socijalna politika i zapošljavanje (05)	19.20.20.10 Sigurnost na radu (05.20.20.10)
Ključni termini - eurovok deskriptori		

Crna Gora

DECIENJA
OBRNOVE
NEZAVISNOSTI
1945-2016

Da je vječna Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA

Crna Gora - Vlada Crne Gore
MINISTARSTVO RADA
I SOCIJALNOG STARANJA
PODGORICA

Примљено:	26. 10. 2016		
Орг. јед.	Број	Год.	Вриједност
111-	283/16-4		

Broj: 03-15259/1

Podgorica, 18.10.2016. godine

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
-n/r ministra, g-dina Borisa Marića-

Poštovani gospodine Mariću,

Povodom Vašeg akta, broj: 111-283/16-4 od 03.10.2016. godine, a kojim se traži saglasnost na *Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni materijal i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za sprovođenje Predloga zakona nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava Budžeta Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, daje saglasnost na dostavljeni Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Raško Konjević

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152

I. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Međunarodna organizacija rada - MOR (International Labour Organization - ILO) je specijalizovana agencija Ujedinjenih nacija koja promovise socijalnu pravdu i međunarodno priznata ljudska i radnička prava. Osnovana je 1919. godine Poveljom iz Versaja i postala je prva specijalizovana agencija UN-a 1946. godine.

MOR formuliše međunarodne standarde rada u obliku konvencija i preporuka koje postavljaju minimalne standarde radnog prava: slobodu udruživanja, pravo na organizovanje, kolektivno pregovaranje, ukidanje prinudnog rada, jednake mogućnosti i jednaki tretman, kao i druge standarde kojima se regulišu uslovi u cijelom rasponu pitanja vezanih za rad.

MOR promovise razvijanje nezavisnih poslodavačkih i radničkih organizacija pa tim organizacijama osigurava obuke i savjetodavne usluge. Pruža tehničku pomoć u sljedećim područjima: stručno obrazovanje i stručna rehabilitacija; politika zapošljavanja; administracija rada; radno pravo i industrijski odnosi; razvijanje upravljačkog kadra; socijalna sigurnost; zaštita i zdravlja na radu kao i statistika vezana uz rad.

Unutar sistema Ujedinjenih nacija MOR je jedinstven po svojoj tripartitnoj strukturi u kojoj radnici i poslodavci učestvuju u radu upravnih organa organizacije kao ravnopravni partneri vladama.

Crna Gora je 14. 07. 2006. godine, kao 179 država, postala punopravni član MOR, prethodno postavši član Ujedinjenih nacija 28. juna 2006. godine. Tim činom je prihvatila prava i obaveze koje proizilaze iz njenog članstva.

MOR je osnovana sa zadatkom da doprinese postizanju opšteg i trajnog mira koji se može zasnivati samo na socijalnoj pravdi i humanom sistemu rada, a što je izloženo u preambuli njenog Ustava i u Deklaraciji koja se odnosi na ciljeve i svrhu MOR-a, prihvaćene u Filadelfiji 10. maja 1944. godine.

Imajući u vidu dosadašnju praksu i iskustva stečena iz prethodnog članstva u MOR, kao i činjenicu da je Crna Gora izvršavala u potpunosti obaveze preuzete članstvom u ovoj međunarodnoj organizaciji i time pokazala da posjeduje kapacitete da preuzme sva prava i obaveze kao njen punopravan član, 2007. godine se pristupilo preuzimanju, putem sukcesije, 68 konvencija kojih je bila potpisnik Državna zajednica Srbija i Crna Gora. Nakon toga Crna Gora je takođe potvrdila i Konvenciju o zaštiti materinstva broj 183, Konvenciju o bezbjednosti i zdravlju u građevinarstvu broj 167, Konvenciju o promotivnom okviru za bezbjednost i zdravlje na radu broj 187, Konvenciju o radu pomoraca iz 2006. godine i Konvenciju o noćnom radu broj 171.

Osnovni razlozi za usvajanje Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152, prepoznaju se u potrebi da se zaposlenim na lučkim poslovima obezbijede zdravi i bezbjedni uslovi rada. U situacijama kada postoji rizik od povrede zdravlja potrebno je preuzeti djelotvorne mjere u cilju zaštite radnika.

Posao zaposlenih koji su angažovani na lučkim poslovima označava i podrazumijeva cjelokupan rad ili dio rada pri utovaru i istovaru svakog broda, uključujući i sve nepredviđene poslove s tim u vezi.

Zaposleni koji su angažovani na lučkim poslovima rade u luci "vodom i s vodom neposredno povezanim prostorom". Radi se na izgrađenim i neizgrađenim obalama. U luci su brojni uređaji s kojima i na kojima rade zaposleni koji su angažovani na lučkim poslovima. To se odnosi i na postrojenja i druge objekte namijenjene za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova i drugih plovnih objekata. Zaposleni angažovani na lučkim poslovima obavljaju određene lučke radnje pri ukrcanju i iskrcanju putnika i robe. Najteži i najsloženiji lučko-transportni poslovi su uskladištenje i manipulacija robom, proizvodnja, oplemenjivanje i dorada robe.

Lučki poslovi se realizuju na ili uz lučku infrastrukturu, koju čine: lukobrani, operativne obale i druge lučke zemljišne površine, objekti, saobraćajna infrastruktura (lučke, putne i željezničke saobraćajnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža, objekti za sigurnost plovidbe u luci i sl.), ali i na ili uz lučku suprastrukturu, koju čine nepokretni objekti izgrađeni na lučkom području - kao upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl., te lučki kapitalni pretovarni objekti (npr. dizalice i sl.).

Zbog svega navedenog zaposleni koji su angažovani na lučkim poslovima su izloženi svakodnevno rizicima od povreda na radu. Najveći broj povreda na radu su kontuzija i nagnječenje, a najčešći način nastanka povreda na radu bio je sudar zaposlenih s predmetom i pad zaposlenih.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, konstatujući uslove postojećih i relevantnih međunarodnih konvencija i preporuka, i naročito, Konvencije o označavanju težine na teškim koletima koji se prevoze brodovima iz 1929. godine, Konvencije o zaštiti mašina iz 1963. godine i Konvencije o radnim uslovima (zagađenje vazduha, buka i vibracije) iz 1977. godine, pošto je odlučila da usvoji razne predloge u vezi sa revizijom Konvencije o zaštiti od nesreća (lučkih radnika) (revidirana) iz 1932. godine broj 32, smatrajući da ovi predlozi treba da dobiju oblik međunarodne konvencije, usvojila je Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) iz 1979. godine.

Konvencija broj 152 ima sledeći sadržaj: preambula, definicija i obim primjene, opšte odredbe, tehničke mjere, primjena i završne odredbe. Konvencija propisuje mjere koje je potrebno sprovesti radi zaštite i zdravlja na radu zaposlenih koji su angažovani na lučkim poslovima.

U skladu sa Konvencijom broj 152, poslodavac je dužan da organizacijom rada i radnog procesa obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, da obezbijedi da pristup mjestu rada u radnoj sredini na kome prijete ozbiljna i/ili određena opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan i zdrav rad na tom radnom mjestu, koja su dobila posebna uputstva za rad na

takvom mjestu i koja su opremljena odgovarajućim sredstvima i opremom lične zaštite na radu, da svako lice koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj prostoriji i krugu poslodavca upozori na opasna mjesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, na mjere zaštite i zdravlja na radu koje mora da primijeni i da ga usmjeri na bezbjedne zone za kretanje, da na mjestima rada, kao i sredstvima za rad postavi natpise, upozorenja na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi i znakove zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Na mjestima gdje se obavljaju lučki poslovi moraju biti obezbijedena i dostupna sredstva za gašenje požara.

Sprovođenje mjera propisanih Konvencijom ima za cilj da pruža i održava radna mjesta, opremu i metode rada sigurnim i bez rizika od povrede zdravlja; da pruža neophodne informacije, obuku i nadzor kako bi se osigurala zaštita radnika od rizika nezgode ili povrede zdravlja, za vrijeme trajanja radnog odnosa ili od rizika koji proizilaze iz radnog odnosa; da pruža zaposlenima ličnu zaštitnu odjeću, prevenciju i zaštitu od požara i eksplozije, siguran način pristupa brodovima, brodskim skladištima, platformama, opremi i uređajima za dizanje itd., obaveze i prava zaposlenih koji su angažovani na lučkim poslovima. Tehničke mjere, shodno Konvenciji, propisuju da sva mjesta gdje se obavljaju lučki poslovi kao i svi prilazi tim mjestima moraju se osvijetliti adekvatno i na odgovarajući način.

Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 stupila je na snagu 5. decembra 1981. godine a stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Crna Gora je 14. 07. 2006. godine, kao 179 država, postala punopravni član Međunarodne organizacije rada (MOR), prethodno postavši član Ujedinjenih nacija 28. juna 2006. godine. Tim činom je prihvatila prava i obaveze koje proizilaze iz njenog članstva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Potvrđivanje Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki

radnici) broj 152 neće izazvati troškove građanima i privredi.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje Predloga zakona o potvrđivanju nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U izradi Zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 nije bilo učešća konsultanata.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

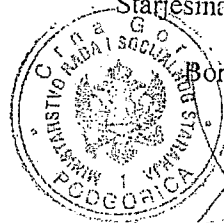
Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa zaduženo je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva.

Datum i mjesto:

Podgorica, 03. oktobar 2016. godine

Starješina organa predlagača

Boris Marić

Crna Gora - Crna Gora
111-283/16-3

Broj	111-283/16-3	Broj
Dat. prij.	05. 10. 2016.	Dat. prij.

111-283/16-3

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
Državni sekretar za evropske integracije

Br. 03/1/2-1/123/2

Podgorica, 5. X 2016.

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA

Gospodin Boris Marić

Ministar

Poštovani gospodine Mariću,

Dopisom broj 111-283/16-3 od 5. oktobra 2016. tražili ste mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s izjavom obrađivača propisa da ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.

S poštovanjem,

AMBASADOR
Aleksandar Andrija Pejović

me4 eu
eu4 me

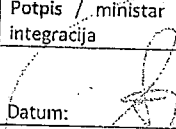
DSEI br.

Državni sekretar za evropske integracije

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj izjave	MRSS/IU/PZ/16/10
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Ratification of the International Labour Organization Convention concerning Occupational Safety and Health (Dock Work) No 152		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	Ministarstvo rada i socijalnog staranja		
- Sektor/odsjek	Direktorat za rad		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Tijana Prelević, v.d.generalni direktor Direktorata za rad, 482-474, 069/463-900, tijana.prelevic@mrs.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Tijana Prelević, v.d. generalni direktor Direktorata za rad, 482-474, 069/463-900, tijana.prelevic@mrs.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	/		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Ministarstvo rada i socijalnog staranja		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☐	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2016-2018		
- Poglavlje, potpoglavlje	/		
- Rok za donošenje propisa	/		
- Napomena	Donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.			
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena			

njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi predloga zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152 nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
Datum: 03.10.2016.godine	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MRSS/TU/PZ/16/10		MRSS/iU/PZ/16/10		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152		Proposal for the Law on Ratification of the International Labour Organization Convention concerning Occupational Safety and Health (Dock Work) No 152		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti